

Summary

Olomouc (Slavonín cadastral area, Olomouc District), “Zahrady”. An excavation carried out during a family house construction in 2020 detected 31 features, half of which belonged to the Jordanów culture. Besides settlement pits, parts of 2 houses delimited by trenches were examined.

Marek Kalábek

Ořechov (k. ú. Ořechov u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)

„Hůrky“, parc. č. 5272.

Kultura zvoncovitých pohárů. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – -549642.413, -1184484.729

Během záchraného výzkumu při výstavbě technické a dopravní infrastruktury v lokalitě „Hůrky“ u jižního okraje intravilánu obce Ořechov byla v roce 2020 identifikována pozitivní archeologická situace. Prozkoumáno bylo celkem 9 do podloží zahloubených objektů. Pouze ve dvou z nich byl archeologický materiál dovolující jejich chronologické zařazení ke kultuře zvoncovitých pohárů, případně obecně do pozdního eneolitu.

Literatura

AMČR: Záznam M-202003374 [cit. 2021-04-01].

Archeologická mapa České republiky.

Lečbych, M. 2021: Ořechov u Uherského Hradiště 2020, TDI v lokalitě

Hůrky I. a II. etapa, č. akce 840/20. Rkp. nálezné zprávy č. j. 78/21.

Uloženo: archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Summary

Ořechov (Ořechov u Uherského Hradiště cadastral area, Uherské Hradiště District), “Hůrky”. Part of a Bell Beaker culture settlement was detected during a rescue excavation brought about by the construction of technical and transport infrastructure in 2020.

Marek Lečbych

Otice (k. ú. Rybníčky, okr. Opava)

„U Hradecké cesty“, parc. č. 865, 760/1, 787/2, 788.

Lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Slezské zemské muzeum.

Lokalizace: WGS-84 – 49.9057833N, 17.8829747E

V dubnu roku 2020 proběhl na katastru Otice (místní část Rybníčky) záchraný archeologický výzkum, který se uskutečnil v rámci rozšíření komunikace a výstavby kanalizační sítě. Výzkum navazoval na záchranou akci z roku 2019 (Juchelka et al. 2020, 161). Celkem bylo v roce 2020 zachyceno 5 zahloubených objektů, z nichž čtyři navazovaly na situace z roku 2019 a jeden představoval nově zkoumanou situaci (obr. 16). Nalezeny zde byly doklady aktivity lidu hornoslezské lengyelské skupiny v období její IV. fáze. Nálezy opět potvrzují, že místo a současně i jeho širší okolí bylo v minulosti, především v období staršího eneolitu, velmi intenzivně osídleno.

Obr. 16. Otice. Pohled na výzkum z ptačí perspektivy (snímek pořízen pozemním vrtulníkem DJI PHANTOM 4 PRO+). Foto J. Juchelka.

Fig. 16. Otice. Excavation from above (image taken with DJI PHANTOM 4 PRO+ ground helicopter). Photo by J. Juchelka.

Literatura

Juchelka, J., Králová, S., Klápa, O. 2020:

Otice. Přehled výzkumů 61(1), 161.

Summary

Otice (Rybníčky cadastral area, Opava District), “U Hradecké cesty”. A rescue excavation carried out in April 2020 during a road widening and sewerage construction uncovered parts of an Eneolithic settlement (Fig. 16) culturally corresponding to the Lengyel culture.

Jiří Juchelka, Ondřej Klápa, Tomáš Petr, Soňa Králová

Přerov (okr. Přerov)

„Hejnice“.

Eneolit. Pohřební areál. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.

Uložení nálezů: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4652575N, 17.4252336E; 49.4652558N, 17.4241850E; 49.4649961N, 17.4241500E; 49.4646753N, 17.4244908E

V průběhu záchraného výzkumu v Přerově v trati „Hejnice“, který byl realizován v měsících květen až prosinec roku 2020, byl také prozkoumán jeden kostrový pohřeb nedospělého jedince (hrob H 4). Zemřelý byl uložen v severní části obdélné hrobové jámy, na pravém boku, ve skrčené poloze, hlava směřovala k jihovýchodu. Ve středu hrobové jámy byla výrazná kumulace kamenů, z nichž některé nesly stopy po ohni, mezi kameny byly zjištěny zlomky mazanice a v jižní části hrobu byl ze zásypu vyjmut keramický přeslen. Zemřelý jedinec byl částečně položen na kumulaci kamenů. Movitý materiál z tohoto hrobu se nachází ve stadiu laboratorního zpracování, a proto lze tento pohřeb datovat obecně do eneolitu. Výzkum na této lokalitě probíhal již v letech 2017–2018 a byly zde prozkoumány mimo jiné také sídlištní objekty z období eneolitu, reprezentované mladším stupněm kultury s moravskou malovanou keramikou, kulturami nálevkovitých a zvoncovitých pohárů (Golec et al. 2018, 20–21; Vrána 2019, 258). Výzkum bude pokračovat také v roce 2021.

Literatura

Golec, M., Kalábková, P., Kalábek, M., Vrána, J., Zeman, T. 2018:

Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov) Předmostí 8, Hejnice.

In: M. Kršková, J. Peška (eds.): *Ročenka 2017*. Olomouc: Archeologické centrum v Olomouci, 20–21.

Vrána, J. 2019: D 1 - 0136 Říkovice - Přerov, prvotní zpráva o výsledcích záchranných archeologických výzkumů v roce 2017 - 2018. In: M. Kršková, J. Peška. (eds.), *Ročenka 2018*. Olomouc: Archeologické centrum v Olomouci, 254–263.

Summary

Přerov (Přerov District), “Hejnice”. An inhumation burial of a juvenile individual (grave H 4) was examined during the survey. The deceased was deposited in the northern part of a rectangular grave pit on his right side, in a flexed position, with his head directed to the south-east. A conspicuous accumulation of stones was situated in the centre of the grave pit, some bearing traces of fire; daub fragments were detected between the stones. Tentatively dated to the Eneolithic.

Jakub Vrána

Přerov (okr. Přerov) „Tmeň“, parc. č. 5725/5.

Eneolit. Sídliště. Povrchový průzkum.

Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4391667N, 17.4905556E

Během povrchové prospekce realizované v květnu 2020 byl při jihovýchodním okraji katastru města Přerova shromážděn soubor zlomků pravěké keramiky a menší kolekce kamenné štípané industrie, v níž zaujme šipka trojúhelníkovitého tvaru s bočními vruby (obr. 17). Lokalita se nachází na táhlém terénním hřbetu v poloze „Tmeň“, na parc. č. 5725/5. Koncentrace nálezů je výrazná zejména v okolí kóty 260,3 m.

Nalezenou keramiku lze prozatím pouze rámcově datovat do období eneolitu. Hrot šipky má následující rozměry: délka 30 mm, šířka 18,5 mm a tloušťka 6 mm. Hmotnost šipky činí 3,233 g. Šipka je zhotovena z lokálního rohovce světle šedého zabarvení. V případě přerovského exempláře jsou na bocích dva méně výrazné vruby při bázi nástroje. Šipku lze zařadit k tzv. hrotům typu Štramberk – Krnov, které se v nápadně velkém množství vyskytují především na lokalitách severovýchodní Moravy (Hladké Životice, Kopřivnice, Příbor, Pustějov, Štramberk) a jsou spojovány s pozdně lengyelským osídlením, případně s kulturou nálevkovitých pohárů (Fryč 2018, 153–154). Na území přerovského regionu byly hroty typu Štramberk – Krnov nalezeny například na katastru obcí Sušice u Přerova, Veselíčko u Lipníka nad Bečvou či přerovské místní části Žeravice (Diviš 2004, 18, obr. 3: 1; Schenk 2006, 136; 2012, 153).

Obr. 17. Přerov. Silicitová šipka. Foto Z. Schenk.

Fig. 17. Přerov. Silicite arrowhead. Photo by Z. Schenk.

Literatura

Fryč, D. 2018: Příbor (k. ú. Hájov, okr. Nový Jičín).

Přehled výzkumů 59(1), 153–154.

Diviš, J. 2004: Archeologické nálezy od osady Kudlov u Sušic, okr. Přerov. *Archeologie Moravy a Slezska* IV, 16–20.

Schenk, Z. 2006: Veselíčko (k. ú. Veselíčko u Lipníka nad Bečvou, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 47, 136.

Schenk, Z. 2012: Přerov (k. ú. Žeravice, okr. Přerov).

Přehled výzkumů 53(1), 153.

Summary

Přerov (Přerov District). “Tmeň”. Several pottery sherds and chipped stone industry (arrowhead, Fig. 17) were found during surface survey. Surface collection can be dated only approximately to the Eneolithic.

Zdeněk Schenk

Rešice (okr. Znojmo)

„U Dubu“, parc. č. 372.

Badenská kultura. Hradiště. Sonda. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Jihomoravské muzeum ve Znojmě.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

Na základě ohlášení rozrušené archeologické situace na eneolitickém hradisku jsme provedli sondáž v místech dvou mělkých výkopů, kde zemina ze zahloubenin, vyházená na jejich hraně, obsahovala bohatý střepový materiál. Postup prací byl zvolen tak, abychom zarovnali hrany zahloubenin, a využili je tak pro stratigrafickou dokumentaci na základě profilů. V obou případech se ve stěnách zobrazila masivní kamenná destrukce promísená kumulacemi mazanice a střepy badenské kultury. Je zřejmé, že jsme narazili na destrukci opevnění hradiska. Výzkum navázal na povrchové sběry a drobný sondážní průzkum z roku 2001 (Vokáč 2009, 186–187), při kterém byl identifikován val a materiál dokládající osídlení v bolezské stupni badenské kultury.

Literatura

Vokáč, M. 2002: Rešice (okr. Znojmo). *Přehled výzkumů* 43, 186–187.

Summary

Rešice (Znojmo District), “U Dubu”. A trial trenching identified a stone destruction of the stronghold’s fortification with accumulations of daub and pottery fragments from the Baden culture.

Alena Nejedlá

Staré Město (k. ú. Staré Město u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)

„Špitálky“, parc. č. 240/431.

Kultura se šňůrovou keramikou. Izolovaný pohřeb. Plošný odkryv. Badatelský výzkum. Uložení nálezu: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0722058N, 17.4290039E

V souvislosti s revitalizací prostoru v okolí velkomoravského kostela a pohřebiště v poloze Staré Město – „Špitálky“ proběhl v roce 2020 zjišťovací archeologický výzkum, při kterém se podařilo objevit izolovaný hrob kultury se šňůrovou keramikou (viz Bartík, Chrástek 2021).